ЛІНІЙНІ ДИСКРЕТНІ СИСТЕМИ (ДИСКРЕТНІ ФІЛЬТРИ)

- 1. Алгоритми та структурні схеми дискретних фільтрів.
- 2. Системні (передавальні) функції та форми реалізації дискретних фільтрів
- 3. Часові характеристики дискретних фільтрів
- 4. Стійкість і фізична реалізованість дискретних фільтрів
- 5. Частотні характеристики дискретних фільтрів

Алгоритми дискретних фільтрів

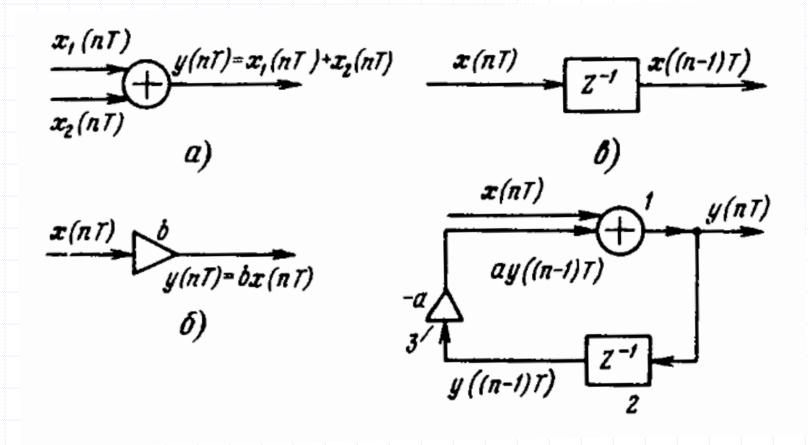
Різницеве рівняння загального виду:

$$\sum_{m=0}^{M-1} a_m y(nT - mT) = \sum_{k=0}^{N-1} b_k x(nT - kT)$$

Різницеве рівняння для опису алгоритму роботи ЛДФ:

$$y(nT) = -\sum_{m=1}^{M-1} a_m y(nT - mT) + \sum_{k=0}^{N-1} b_k x(nT - kT)$$

Структурні схеми дискретних фільтрів

Системні (передавальні) функції дискретних фільтрів

Системна функція ДФ загального виду:

$$H(z) = \frac{Y(z)}{X(z)}$$

Системна функція рекурсивного ДФ:

$$H(z) = \frac{\sum_{k=0}^{N-1} b_k z^{-k}}{1 + \sum_{m=1}^{M-1} a_m z^{-m}}$$

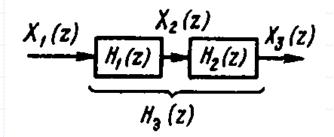
Системна функція нерекурсивного ДФ:

$$H(z) = \sum_{k=0}^{N-1} b_k z^{-k}.$$

З'єднання дискретних фільтрів

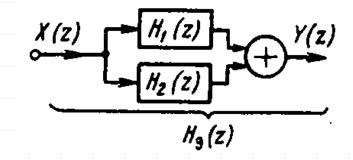
Послідовне з'єднання:

$$H_{\mathfrak{I}}(z) = H_{\mathfrak{I}}(z)H_{\mathfrak{I}}(z)$$

Паралельне з'єднання:

$$H_{9}(z) = H_{1}(z) + H_{2}(z)$$

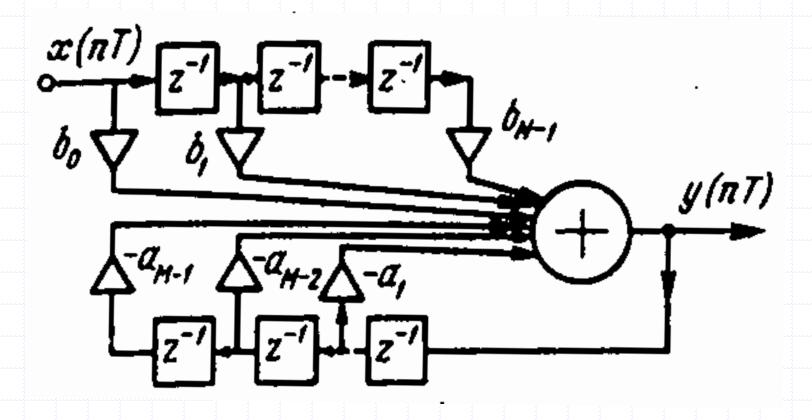

З'єднання зворотного зв'язку:

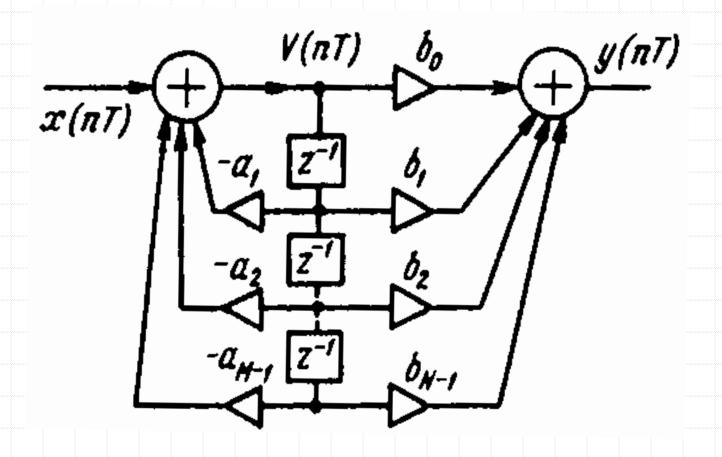
$$H_{3}(z) = \frac{H_{1}(z)}{1 - H_{1}(z)H_{2}(z)}$$

$$Y(z)$$
 $H_{z}(z)$
 $Y(z)$
 $Y(z)$

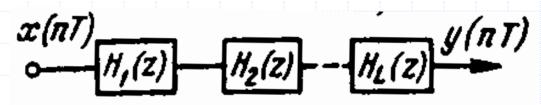
Пряма форма

Пряма канонічна форма

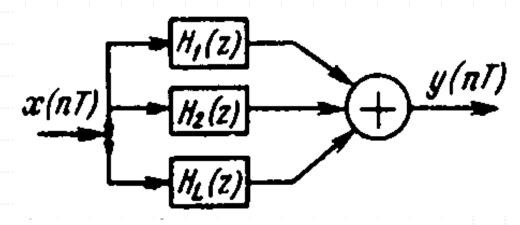

Каскадна (послідовна) форма

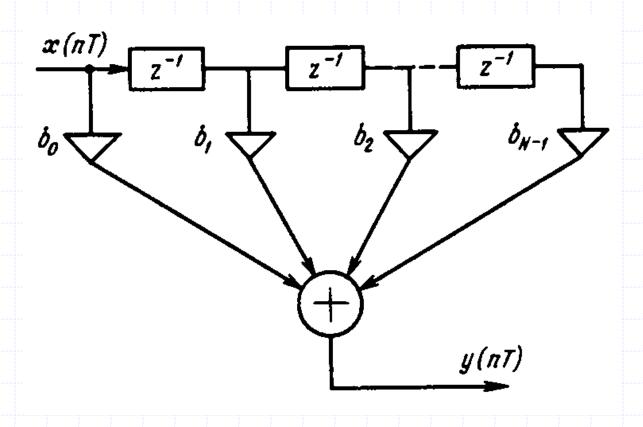
$$H_1(z) = (b_{0l} + b_{1l}z^{-1} + b_{2l}z^{-2})/(1 + a_{1l}z^{-1} + a_{2l}z^{-2}),$$

Паралельна форма

$$H_l(z) = (b_{0l} + b_{1l}z^{-1})/(1 + a_{1l}z^{-1} + a_{2l}z^{-2})$$

Трансверсальна форма нерекурсивного фільтру

Часові характеристики дискретних фільтрів

Реакція ДФ на вхідний сигнал при відомій IX

$$y(nT) = \sum_{m=0}^{\infty} x(nT - mT)h(mT) = \sum_{m=0}^{\infty} x(mT)h(nT - mT)$$

$$y(nT) = \sum_{m=0}^{n} x(nT - mT)h(mT) = \sum_{m=0}^{n} x(mT)h(nT - mT)$$

$$y(nT) = \sum_{m=0}^{N-1} x(nT - mT)h(mT) = \sum_{m=0}^{N-1} x(mT)h(nT - mT)$$

Часові характеристики дискретних фільтрів

$$Z\{h(nT)\}=H(z)$$
 Зв'язок між системною функцією та IX

$$H(z) = \sum_{k=0}^{\infty} h(kT)z^{-k}$$
 Системна функція ДФ в загальному вигляді

$$H(z) = \sum_{k=0}^{N-1} h(kT)z^{-k}$$
 Системна функція нерекурсивного ДФ

Стійкість і фізична реалізованість дискретних фільтрів

Критерій фізичної реалізованості

$$h(nT) = \begin{cases} h(nT), n \ge 0 \\ 0, n < 0 \end{cases}$$

Критерій стійкості

$$\left|y(nT)\right| \le \sum_{m=0}^{\infty} \left|h(mT)\right| \left|x(nT - mT)\right| \le M_x \sum_{m=0}^{\infty} \left|h(mT)\right|$$

$$\sum_{m=0}^{\infty} |h(mT)| < \infty \qquad H(z) = \sum_{k=0}^{N-1} b_k z^{-k} / (1 + \sum_{m=1}^{M-1} a_m z^{-m}) < \infty$$

Частотні характеристики дискретних фільтрів

$$X(e^{j\omega T}) = \sum_{n=0}^{\infty} x(nT)e^{-j\omega nT},$$
 Перетворення Фур'є (спектри) $Y(e^{j\omega T}) = \sum_{n=0}^{\infty} y(nT)e^{-j\omega nT}$ вхідних і вихідних сигналів ДФ

$$H(e^{j\omega T}) = H(z)\Big|_{z=e^{j\omega T}} = \frac{Y(e^{j\omega T})}{X(e^{j\omega T})}$$
 Частотна характеристика

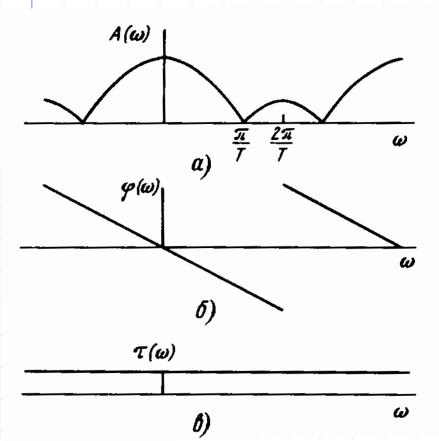
$$H(e^{j\omega T}) = \sum_{k=0}^{N-1} b_k e^{-j\omega kT} / (1 + \sum_{m=1}^{M-1} a_m e^{-j\omega mT})$$
 - рекурсивного ДФ

$$H(e^{j\omega T}) = \sum_{k=0}^{N-1} b_k e^{-j\omega kT} = \sum_{k=0}^{N-1} h(kT) e^{-j\omega kT}$$

- нерекурсивного ДФ

Частотні характеристики дискретних фільтрів

$$H(e^{j\omega T}) = A(\omega)e^{j\varphi(\omega)} = R(\omega) + jJ(\omega)$$

Амплітудно-частотна характеристика

$$A(\omega) = |H(e^{j\omega T})| = \sqrt{R^2(\omega) + J^2(\omega)}$$

Фазо-частотна характеристика

$$\varphi(\omega) = arg\{H(e^{j\omega T})\} = -arctg\frac{J(\omega)}{R(\omega)}$$

Груповий час затримки

$$\tau(\omega) = -\frac{d\varphi(\omega)}{d\omega}$$